

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 8 korona.
Fél évre 4
Negyed évre 2
Külföldre egész évre 12
Papok, tanítók, gazdasági egyéni tagok
és kősz. előjáróknak egész évre 6 kor., a
tanító-egyet tagjainak, közs. és körjegye-
zőknek 5 kor.
— Egy példány ára 16 fillér. —
Megjelen hetenkint egyszer:
vasárnap.

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJYZŐK EGYLETE, AZ UDVARHELYMÉGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-
EGYESÜLET ÉS AZ UDVARHELYMÉGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

HIRDETÉSI DJAK:

Hivatalos hirdetések 100 szög minden
szó 4 fillér, ezenfelül 2 fillér, magánhír-
detések [om-]ent 6 fillér, többszöri köz-
lésnél 4 fillérrel kevesebbet.
Nyilatkozatok 1 kor. Hirdetés és nyilat-
kozások díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivata
BETEGH PÁL könyvkereskedése,
könyvnyomtató és könyvtörténeti üzlet (Kos-
suth-utca), hova minden e lapot érdeklő
közlemények, előfizetések és hirdetések
intézendők.
— Kéziratok nem adtnak vissza. —

A társadalom erkölcsé.

— nov. 28.

(M. N.) Az emberi felvilágosodás mai álla-
potában a történelem többé nem vérengző csatá-
kat, fejedelmi ünnepélyek, hatalmas versengés
lélektelen, egységű krónikája, hanem oknyomozó
búvárlata legfőként a népek cselekvéseiben meg-
nyilatkozó erkölcsi tényezők természetének s így
bizonyos mértékben az előbb tisztán filozófiai
irányú história is a természeti tudományok po-
zitiv szférájába helyezkedett át.

Ezzel a ma már egyedül jogosult módszer-
rel vizsgálván a mult és jelen szereplő népeinek
erkölcsi és politikai evolúcióját, szembezőkő
történeti igazságként domborodik ki az a tapaszt-
alati tény: hogy minden nemzet életrealizációjá-
nak egyetlen, biztos próbája az, rendelkezik-e a
koronként mutakozó erkölcsi hanyatlásból való
önmegváltás, erkölcsi újjászületés természeti
adományával?

Nem szűkség e kiválóan gyakorlati jellegű
tétel igazolása végett a história szinpadáról el-
tűnt, hajdunkori népek fölvilágosító példáihoz
folyamodunk.

A történeti utkor még gyakoribb, még köz-
vetlenebb eszközökkel szolgál.

Észak francziáit, a hatalmas, népes, gazdag
Lengyelországot nem alkotmányi szervezetének
politikai hibái tették tönkre, mert hisz ezek mel-
let évszázadokon át virágozott, naggyá lett, ha-
nem uralkodó, minden földi javakban dúsulók tár-
sadalma erkölcsi elzülése, mely aztán lassan-
kint a politikai bűnök erjesztő meleggyává lett
s elhárihatatlanul előkészítette a nemzeti ön-
gyilkosságot.

S ki tudja, vajjon évszázadok zavartalan
belső erkölcsi fejlődése képes lesz-e újra össze-
gyűjteni azt a könnyelműen eltékozolt morális
kincsárt, mely szükséges és elég volna a jobb
orsra méltó, boldogtalan lengyel nemzet erkölcsi
s ezt bizton követő politikai újjászületéséhez,
megváltásához.

Ugyanez a végzetes erjedési, elpangási fo-
lyamat mutatkozik napjainkban a nyugati latin
nyelvcsalád összes népeinél. Közülök csupán a
francia rendelkezik oly tömördek, inkább intel-
lektuális tökével, a menőivel koronként fedezni
bírja a mind izesztőbb mérveket öltő erkölcsi de-
ficitit. Am ez a váltogazdaság csak olyan önámító

szédelés, mint mikor a bukófélben lévő vidéki
bankok a betétekből, vagy a tisztviselők nyugdíjá-
ból fizetnek osztalékokat, hátha valami csuda
elháritja az ily módon elodázott katasztrófát?

Ellenben az ifjabb, erőteljesebb, nagy ger-
mán népek erkölcsi ellazulását úgy szólván nyom-
mon követi a hatalmas föllendülés, morális
újjászületés.

A mit Macauley mond az angol nemzet,
angol társadalom erkölcsi gazdaságának beren-
dezkedéséről, az teljesen fedi az emberi orga-
nizmus kiváló anyagseréjének fiziológiai alap-
igazságát.

A tisztító viharnak hétéves periódusa jó-
formán matematikai pontosággal visszatér a je-
lekorri Anglia történetében.

A nagy német birodalom politikai konszisz-
tenciájának története mely sokkal rövidebb, sem-
hogya a most egyesült németég benső erkölcsi-
ségének egészségtelen elváltozásairól képet alkot-
hatnánk.

Az nyilvánvaló, hogy egyes nagy városok-
ban, legfőként a birodalom metropoliséban, Ber-
linben, a hol hirtelen gyűlt nagy vagyonok érez-
tetik bomlasztó hatásukat, jelentékeny lazulások,
veszélyessé válható folytonossági hiányok mutakoz-
nak a régi híres német erkölcs testi lelki
váóján.

Bizonyos, hogy a német nemzet a legtelje-
sebb mértékben kész és képes az erkölcsi ha-
nyatlás lappangó lázából való rögtönös, egész-
séges föllábadásra.

Mi, kelet népei, magyarok, jogos önrzettel
merünk hivatkozni ezeréves történetünk legdic-
sőbb tanulságára: hogy erkölcsi örök épségére,
a hanyatlásból való önmegváltás tehetségére
nézve egyenrangúak vagyunk a föld legnagyobb,
legvirágzóbb népeivel.

Igaz, hogy az erkölcsi sülyedés legközvet-
lenebb föltétele, a társadalmi gazdag-ág nálunk
hiányzik s ennél fogva úgy tetszhetik, hogy a
szűkségből csinálunk erényt. Am ez csak látszat
s legfőlebb az erkölcsi romlás lehetőségének mé-
reteit szorítja szűkebbre.

De hiszen jól tudjuk, nekünk is meg voltak
a multban s meg vannak a jelenben a magunk
szomorú bizonyosságai, hogy közkerkölciségünk
sokfelől fenyegette, jó részt ki is kezdte a di-
vatos bűnök, erkölcsi elfajulások hagyományos
rákja.

Csak hogy ezzel szemben viszont egészen
fiatal rugalmassággal él és áll a közszellem, a
közkerkölc ellentállási készsége s újjászületési
képessége.

A mult tanulságaiból táplálkozik az az erős
hitünk, hogy a mi közkerkölciségünk helyen-
kinti megújulása csak beteges mellék szimptomája
az egyébként erőteljes és egészséges, civilizatórius
fejlődési folyamatnak.

Hisszük, hogy az új korszak után sóvárgott
nemzeti közszellem nemcsak a politikában, ha-
nem az ennél sokkal magasabbra tartott erkölcsi
megújulásban is megtaálja jogos várokázásainak
kielegítését.

Ez pedig nemcsak önfentartási ösztönünk
parancsa, hanem Széchenyi jósigéje szerint be-
csülhetli köteleességünk az emberiség iránt, mely-
nek kebeleiben csak annyiban van létjogunk, a
mennyiben nemzeti egyéniségünknek jobb, tiszt-
tább valóját, tehát általánosan értékes tulajdo-
nait tudjuk és akarjuk átadni, hogy ilykép méltó
részeséivé váljunk a folyton megisméllődő meg-
újulásban, erkölcsi és szellemi újjászületésben
megnyilatkozó, egyetemes, örök haladásnak.

A határszéli rendőri szolgálat A belügyminiszte-
riumban tanulmány tárgyává tették a határszéli rendőri
szolgálatot, mert annak jelenlegi ellátása a követelmé-
nyeknek meg nem felel. Ezen tanulmányok eredmé-
nyeként törvényjavaslat készült, mely szerint a határ-
széli rendőri szolgálat teljesítésére külön batárrendőség
felállítása végett czélba. Törvényjavaslat készítettett
továbbá három új csendőrküreteli parancsnokság fel-
állítás tárgyában, melyek egyike, t. i. a nagy-szebeni,
a határszéli rendőség támogatására s a határszél őri-
zetére lesz hivatva. Az utlevélügyről szintén készült
törvényjavaslatvezetett és ez a folytatott tárgyalások
alapián újból és véglegesen szövegeztetett.

A kivándorlás. A kivándorlás a mult év folyamán
aggasztó mérvben növekedvén, a hatóságok ezen téren
követendő eljárásukra nézve körrendeletileg utasítottak
s egyszersmind a pénzügyi, kereskedelemügyi és földm-
velésügyi miniszterek figyelemre, már-már országossá
vált bajra fölhatott. Ezeket a minisztereket felérte a
belügyminiszter, hogy a kivándorlást helyenkint előidéző
pénzügyi, illetve közgazdasági bajok orvoslása iránt sa-
ját hatáskörükben lehetőleg intézkedjenek. Midőn pedig
a „Ligure Americana“ nevű olasz hajózási ügyvédek
család igéreteitől elcsábítva, Máramaros vármegyéből
számos rutén család Braziliába kivándorolni készült te-
kintve, hogy a közös külügyminiszter után nyert konzuli
jelentés szerint a nevezett államba már korábban ki-
vándorolt honfitársaink a legszámánadóbb helyzetbe ju-
tottak, a kivándorolni szándékoztók visszatartása iránt
úgy a reájuk az Ozeánon túl várakozó veszélyek elé-
gők társas, mint anyagi segély- és munkanyújtás, továbbá
kérelmek orvoslása után minden lehető megkíséreltetett
és ez irányban az érdekl. miniszterekkel a belügymi-
niszter tárgyalást indított. Nehogy pedig a hatóságokat
csak látszata is érje annak, hogy ezen kivándorlási moz-

galmat helyeslik, vagy támogatják, utasítottak, hogy a
Dél-Amerikába kivándorolni szándékoztók részére kül-
földre szóló utlevélet ajánlatba ne hozzanak. Ennek
folytán sikerült is számos családot kivándorlási szándé-
kától eltéríteni. A közös külügyminiszter pedig ez ügy-
ben megkerestett, hogy az ottani konzulainkat a már
kivándorolt és ott inségbe jutott magyar állampolgárok
telhető támogatására, illetve hazaszállításuk eszközésére
utasítsa.

Tisztújítás előtti értekezlet. Hogy mennyire
vagyott mindenki a vármegyénkben uralkodó békés
állapotra, élénk és megkapó képe volt a november hó
28-iki értekezlet, mely Hollaky Arthur főispánunk elnöke-
lete alatt, a vármegyeház kistermében volt. Minden
egyreszólalásból higgadt mérséklet és a megbűnhö-
dött multnak óvatos, lehető kerülése irányított. Nem
tekintve a szívek melyben fektett sebeknek néhány
szóval történt kényszerű felbontását, melyből a pill-
natra kiáradt bűzhödöt levegőt: jóillatu csendes szellő
luvalata váltotta fel.

Hollaky főispán miután a megjelenteket üdvö-
zölte, kijelenti, hogy az értekezletet a szabad vélemé-
nyek tájékoztató megnyilatkozása czéljából hivta össze s
ez nem zárja ki, hogy véleményét mindenkit tetszése szerint
nyilváníthassa. Megjegyezvén, hogy ez nem az a forum,
a hol a kérdések véglegesen eldönthetők lennének. Az
értekezlet tudomására hozza az előbbi megállapodás-
kat, melyek jelenleg is újabb megbeszélés tárgyát
képezhetik.

Elsőnek említette főispánunk az alispáni állás
betöltését, melyre — szavait még be sem fejezte —
Damokos Andor dr jelenlegi alispánt kiáltotta ki az
értekezlet egyhangulag. Mire az alispán, általános eljen-
zésekötől kisérve, megjelent az értekezleten, hogy véle-
ményével szolgáljon az egyes tisztviselőkről. — A
főjegyzői állásnál élénk discussio fejlődött ki. Felső-
jaltak: Nagy Samu dr, Ugron Zoltán, Ugron János,
Daniel Károly, Deák Miklós, Papp Mózes, Jaeger Fr.
József, Jung-Cseke Lajos, Ajtai János, Sándor Domo-
kos. Főispán a felszólalásokból megállapítja, hogy az
eddig főjegyzőnek hivatalos működése ellen kifogást
senki sem támasztott s kifogásolni valót a maga részé-
ről sem tapasztalt azon idő alatt, mióta ő ezen vár-
megye élén áll. Az értekezlet egyrésze bizalommal
viseltek gróf Lázár iránt, másrésze azonban Gothárd
János főpénztárnok mellett foglalt állást. — Az árva-
széki elnökségre egyhangulag Barabás András eddigi
ülnököt jelölték. — A tiszti-főjegyzői állásnál János
Gyula emelt szót s nyílt kérdésnek óhajta ha-
gyatni azt. Felemlíti, hogy Valentisk Ferenc dr eddigi
tiszti-főjegyzővel szemben Kovács Mór dr akar pá-
lyázni. — Az I. aljegyzőségre Szabó István nyílt kér-
dést indítványoz, mert öcsészt Szabó Gábor III. aljegy-
zőt a multban történt választásnál mellőzésben részesít-
tették. A IV. aljegyzői állásra lehetőleg vármegyei
embert választanak. A többi aljegyzői állásokra az
eddigieket jelölték. — Az árvaszéki ülnökök szintén
maradnak s csak feltételeesen jelölik Ráduly Józsefet.
— Mind a három főszolgabírói állásra az eddigi főszol-
gabírákat egyhangulag jelölték. Az oklándi főszolga-

A „SZÉKELY-UDVARHELYI“ TÁRGYÁJA.

Emlékezzünk régiékről* . . .
Közl. tartásfalvi Pálffy Aladár.

Nem tartom érdektelennek, ahogy csak most le-
folyt képviselőválasztások alkalmából közzé teszek egy
pár 1848. évbeli okmányt, mely az akkori képviselővá-
lasztásra élénk világot vet. Szinte látja az ember ne-
mes Udvarhelyszék polgárait ama lelkesedésben, melyet
csak egy eszme adhat meg az emberiségnek, melynek
zászlója alatt oly sokan ontották vértüket s mely örök
ideálja marad népeknek és nemzeteknek, mely lelkesi-
tette Tyrtéusunk, midőn ajkáról elhangzott a „Talpra
magyar“ varázs igéje, hogy aztán rohanjanak a halálba
is ideáljukért, a „szabadságért.“

Épügy mint most van, megvolt az ellenzék akkor
s, kik kárhoztatták Kossuthot és elveit; inkább híven
Széchenyinek, hogy előbb legyen gazdag s aztán töre-
kedjék szabadságra.

De a lavinát nem lehetett megállítani utjában, ki-
indulva Párisból rohant végig a vén Európán, seperve
maga előtt mindent mi ócska.

Vajjon ne rázott volna-e fel minket, mikor már
300 esztendő óta szalmas volt a magyar nótá?

Ha el is fogathatjuk Széchenyinek emez állítását,
de midőn minden nemzet sikre száll ideáljáért, hogyan
maradhatott volna tétlenül ama nemzet, mely oly régóta
túrta a járom s bár vére hullott Boockay, Bethlen,
Rákóczy alatt s mégis célját el nem érthet, vajjon
maradhatott volna-e tétlenül akkor, mikor a járom le-
rázására oly jó alkalom mutatkozik?

Bizonyára nem!! És mégis akadtak, oh de hányan
az akkori esőkönys nemességben, kik minden áron
megakarták akadályozni az idő haladását és nem akar-
ták megérteni a kor intó szavát.

* Okmányok a tartásfalvi Pálffy család levéltárában.

Vajjon nem ez vezette-e ifj. Ferenczi Elek urat
is, midőn megirta levelét Medeséről Pálffy Lajos-
nak Tarcsafalvára. akkor, a midőn Pálffy Elek királybíró
és Jakab Lajos kiadják Udvarhelyszék közgyűlésének ha-
tározatát a körözés végett Gálly Sándor düllónak Szent-
György haza 14. napján 1848-ban.

„Köröztesse járásában s általános köztudomásra
juttatás végett igaztassa helységként jegyzőkönyve az:
1-ször, hogy e nemes szék rendei jelen év és hó-
nap 3-án tartott közgyűlésekben a kiváltságos nemesség
azon önkéntes (!) ajánlatához képest, miszerint azon
napról fogva már a törvény előtti egyenlőséget kimond-
dotta s illetén a nemzeti lobogó alatt esküvel is bizto-
sított honfiai ajánlata a rendek által elragadtató illet-
séggel fogadtatott, határozatban mondták ki azt, hogy:
Udvarhelyszék rendei közt, azon napról fogva egyenlő-
ség vagyion törvényelőtt és mindenki adót, katonai él-
mezést s minden közterhetet hordozni, fizetni bir-
tok aránylag egyformán köteleztetik, továbbá

2-szor, ugyanezen közgyűlésen a grófi, bárói
és nemesi megkülönböztető czimek, törvényhatósá-
gunkbanni megszüntetése határozatott, oly móddal,
hogy szint úgy a magános, mint hivatalos megszól-
lítás ezután különbség nélkül a hivatal neve után
teendő csupán úr kitélen.

A költői lelkesült dülő, kinek népdalaiban ma
is oly sokan gyönyörködünk, bár kevesen vagyunk, kik
tudjuk iróját, nem küldötte ki egyszerűen, hanem hozzá
csatolta saját utasításait is.

T. birák, a benni igen érdekes közgyűlési határo-
zatot jegyzőkönyvebe ígatván, tegyék mindenkinek
közhírül s magokat ahhoz alkalmaztassák, azonban,
mivel mindnyájoknak tudtára lehet az, hogy ezen
rendelet keletkezésének eszköze azon nemesség,
melynek felszólalására a közterhek el-
hordozása mindenkre kiterjesztetni, a közelebbi
országgyűlésre ment követnek is utasításul vala adatva,

feladva a multakat s méltányolva a je-
leni lelkesedést, a falusi előjáróknak kötele-
sége leszen a közterhekbeni részvételt úgy inténi
el a már egygyé olvadt polgárok közt, hogy a szó-
beli szemrehányásoknak és rezsenedéseknek meg csak
híre se legyen, minden ember kihallgatandó, a dolgok
jeleni állása fölől szeliden és okosan értesitenő, nem
pd. zsarnokilag kiróvándóló leszen a közterhek, a hol
pedig e részben a Birák uraim fennakadnak, tölem
kitelhető utmutatással örömet szolgálók.

Demeterfalva, ápril. 21-én 848.

Természetes, hogy ezen határozatoknak kihirde-
tése nem járt minden nehézség nélkül s nem nélkülöz-
te a humort sem. Tarcsafalván a kihirdetés után a tem-
plomból kijövet odaszól a czigány az egyik nemesurhoz:

„No polgártárs adj nekem szivarat, met ugys
egyformák vagyunk.“

„Hm, hm, tán épen egészen nem“ — feleli rá az öreg.
Ilyen a világ! Egyenlőséget egyformaságnak, sza-
badságot szabadságnak veszik! Hjóba, az a lelkesé-
dés, mely megteremté őket, talán tulságba ragadni is
képes lett volna.

Ilyen viszonyok között történt meg a nép óriási
lelkesedése mellett a követválasztás Udvarhelyen. hol a
mandátum mellé megadták a szokásos utasítást is a
következőkben:

1-ször, tántoríthatatlan hűség a fejedlem és
a haza iránt, 2-szor unió bármínőn uton, 3-szor sajtó-
szabadság, 4-szer közös teherviselés, 5-ször a föld
szabaddá tétele, 6-szor a törvény előtti egyenlőség,
esküdszékék, 7-szer a nép felszabadítása és politikai
jogokban való részletése, 8-szor nemzeti őrsereg fel-
állításá.

Főbb pontokban ezek voltak az utasítások, me-
lyekkel a nagy népszerűségnek örvendő tarcsafalvi
Pálffy Jánosnak adták a megbízó levelet:

Mű székely anya Udvarhely, fiu Ke-

resztur és Bardocz székeknek teljes
népgyűlése: adjuk tudtára ezennel mindenknek,
a kiknek illik, hogy midőn ezen folyó 1848-ik évi
Szent-Iván-hava 27-ik napján, közügyeink feletti
tanácskozásra Székely-Udvarhely mezővárosba össze-
ülve lettünk volna: akkor a folyó évben következő
Szent-Jakab-hava második napjára kihirdetett s szabad
királyi Pest városban kezdődő és ottan folytatandó
országgyűlésre törvényhatóságunk részéről követnek
Pálffy János atyánkfát megválasztván, meg-
biztuk azor jogokkal s kiváltságokkal élni és éhetni,
melyek egy törvényhatóság követek illetik s illetetik.

A népgyűlés üléséből, Székely-Udvar-
helyen Szent-Iván-hava huszonhetedikén, ezen nyolcz-
száz negyvennyolczadik évben.

Macsikási Lajos m. p. Kiadta főjegyző:
főkirálybíró. Jakab Lajos m. k.

Mindazon lelkesedés mellett, melyek áthották
ekkor a székely megyéket, mint fentebb is emítém —
voltak a nép felszabadításának és a 48-as vívmányok-
nak ellenségei. Ifj. Ferenczi Elek leveleiből tünik ki ez
legjobban, a ki a lelkes hazafit Pálffy Jánost „hóhér
kezebe valónak“ nevezi, sőt egy 180 aláírással ellátott
kérelmet akar benyújtani a vívmányok megcsinistésé-
re. A nép lelkesedését azonban több feltartóztatni
nem lehetett, 31 tagú küldöttséget választ, hogy a gu-
berniumtól az unió kimondását kérje. Fel is men-
vén Kolozsvárra és gróf Teleky kir. helytartónak adták
kérsüket, ki azonban hidegen fogadta őket.

A haragtól elragadtatva a küldöttség vezetője
Pálffy János oda szolt a kormányzóknak:

„Jó, ha 30 küldöttségi tagnak nem lehet meg-
onni, eljön majd a 30 ezer küldőnk is.“

Ilyenek voltak a viszonyok, midőn öszült az
országgyűlés. Lánghan az ország a lelkesedésből, mely
talán most sem lankadt le, mi t „nem fajult el a szé-
kely vér“. Csakugyan „virad“.

szentes költeményei.
52 eredeti illusztráció.
Ara 10 korona.

magyar költők, Pázmány,
Kazinczy, Kölcsei, Ka-
rty Mihály, Garay János
Tóth Ede.

székely-udvarhelyi
R-féle kiadás.)

székely-udvarhelyi
megrendelem a fent-
részletekben Székely-

nyelvtelek.

székely-udvarhelyi
székely-udvarhelyi

székely-udvarhelyi
székely-udvarhelyi

székely-udvarhelyi
székely-udvarhelyi

székely-udvarhelyi
székely-udvarhelyi

székely-udvarhelyi
székely-udvarhelyi

székely-udvarhelyi
székely-udvarhelyi

székely-udvarhelyi
székely-udvarhelyi

székely-udvarhelyi
székely-udvarhelyi

székely-udvarhelyi
székely-udvarhelyi

székely-udvarhelyi
székely-udvarhelyi

székely-udvarhelyi
székely-udvarhelyi

székely-udvarhelyi
székely-udvarhelyi

székely-udvarhelyi
székely-udvarhelyi

székely-udvarhelyi
székely-udvarhelyi

birát előbb a Hazánk, majd az Ujság ez lapokban meg-támadták. Az ilyen alattomos támadások, jelzi főispánunk, alkalmasok a közönség meglepésére, annélkül azon-ban, hogy alappal bírnának. Különösen az „Ujság”-ban emelt vádak miatt a legszigorubb vizsgálatot indította s már előre is jelezheti, hogy azok a legkisebb való-színűséggel sem bírhatnak. Előre is szolgáljon elégté-telül, hogy egyhangulag jelölik Benedek Imrét oklándi főszolgabírónak. A vizsgálat befejezése után pedig rágalmazásért sajtópört indítanak. — A pénztári tisztí állásra nem jelölnek senkit, mivel az jövőre állami kinevezés útján fog betölteni. Ezek után a főispán közönetét nyilvánítva a megjelent tagoknak, berekesz-tette az értekezletet, mely főispánunkat lelkesen meg-éljenzve — szétoszlott.

Mindenesetre óhajtható, hogy lehetőleg egyetlen állásban levő tisztviselő se mellőztessék indokolt és alapos ok nélkül. Mert a kiválasztás igen kellemetlen s hasonló az elcsapáshoz. Noha a törvényhatóságnak teljesen autonóm joga a szabad választás, reméljük és hinni akarjuk, hogy azt a vármegye közérdekének leg-jobbán megfelelőleg és nem kibuktatási szándékból fogják érvényesíteni összes bizottsági tagjaik. Mivel csakis így biztosíthatjuk a különben szilárd alapokon nyugvó közbékét, mely után oly nagyon vágya-koztunk és a melynek áldásos gyümölcsei eddig is általános elismerésben részesültek.

Heti krónika.

November 28-an.

A még mindig folyó felirati vita némi megszakítást szenvedett e hó 23-án azáltal, hogy Lukács László pénzügyminiszter ekkor nyújtotta be az 1902-ik évre szóló költségvetést terjedelmes és tartalmas beszéde kíséretében. Beszédének első részében ismertette a költségvetést, míg a beszéd második része az eltebe lepte-ndő reformokról szólt. Megtudjuk ebből, hogy a jövő évi költségvetés 1086789000 korona bevételei, 1086749000 korona kiadás s így 130,000 korona felesleggel állapított meg. Nem feledezett meg a miniszter beszéde-ben az állami tisztviselőkről sem, de a helyzetek javítására keves vizsgálatot nyújt. A válságos gazdasági helyzetre való tekintettel csak egy kisebb összeget vett fel a fizetés rendezésére, mely összeg egy-kezt alsőbb-fizetési osztálynál eddig elé fizetés javítást s így edes-keveset lendít a tisztviselők dolgan. — Ezzel kapcsolato-san azt is megemlíthetjük, hogy Széll Kálmán belügy-miniszter benyújtotta a vármegyei számvéveségek es pénztárak államosítására vonatkozó törvényjavaslatot, melyet a belügyminiszteri költségvetés terjedelmében óhaj-t tárgyalni. Ennek a nemskora törvényre emelkedő javaslatnak főbb rendelkezései a következők: a vármegyei pénzkészlet a vármegye székhelyen levő állam-pénztárak, a számvéveségi teendőket a pénzügyigazga-tóságok mellé rendelt számvéveségek látják el. A já-rási számvévesi teendőket a pénzügyi számvéveségtől a főszolgabírókhoz beosztott járási számvévesők látják el. A törvény életbe lépésétől az összes megyei, pénztári és számvéveségi állások megszűnnek s a pénztári és számvévesi tisztviselők rendelkezési állapotba helyezve, az állampénztárakhoz, illetve pénzügyi számvéveségekhez, jelen-égi illetényeikkel, időigényesen szolgálatteire beosztatnak. Így hat megkondukt a vármegyei önálló vagyon kezelés felett a halálharang, hogy milyen lesz az a jobbnak remélt másik, azt a jövő mutaja meg. — Egy titokzatos hajót tartottak vissza a londoni vámbatóságok éppen akkor, midőn állítólag ki-rándulókkal, elindulni akart. A hatóságok gyanúját azon körülmény keltette fel, hogy a hajó nagy fenszórókat, nagy tábori ágyut, sok faszemet és saletromot vitt maga-val. A hajó pedig oly eséllyel volt ellátva, minőket kirándulók nem szoktak magukkal vinni, mint konzerve, ketszersült stb. A hajó 5—600 emberre volt berendezve s a kapitány lepecsételt utasítással ellátva. A lapok e titokzatos hajóról bővebb felvilágosítást nem adnak, de nem lehetetlen, hogy a burók segítségére akart lenni valamelyes módon. — Nem csekélyebb hatalom buktatja meg a görög kormányt, mint az e v a n g e l i u m. Ez különösen látszik, de úgy van. Mozgalom indult meg Athénben, hogy az evangelium az eddigi ó-görög (gelogolli) nyelvről az új-görög nyelvre ültetessék át mivel a nép tulnyomó része csak ezt a nyelvet erti. Az egyetemi haligatók, kik tulnyomó részt teológusok til-takoztak ellene az ellenzékkel, mely az ifjuság nézetét osztotta. Nagyszabású tüntetéseket rendeztek az új görög nyelvet pártoló lapok ellen, később a metropo-lita és a kormány ellen is. A kormányt az ellenzék felelőssé tette a zavargásokért s a kamarában viharos tanácskozások voltak. Erre Teotókisz kormányelnök másnap beadta az egész kormány lemondását. — Tisza Kálmán a kezébe kisiklott képviselői mandatumért nem sokára kárpótolva lesz azzal, hogy a főrendiházban nyert ülést. Ugyanis Degenfeld-Schomburg József gróf a tisztantuli református egyházkerület főgondnoka a fő-gondnoki címen viselt főrendiházi tagságról lemondott, midán születése és birtoka révén fog helyet foglalni a főrendiházban. Ez okból Csáky Albin gróf elnök előter-jesztése folytán a belügyminiszter a következő legido-sebb főgondnok behívását a főrendiházba fogja ajánlani a királynak, ki nem más mint Tisza Kálmán. — Lon-doni lapok szerint a filipinok fölkelése, ezek leveretése folytán, végehez ért. A fölkelők ellen küldött hajóraj parancsnoka Rogers tengernagy által kiküldött tenger-esz csapatok a lazadók táborát Samar szigetén elpusztították s ezzel a fölkelés el van fojtva, mert Luzan szigetén már egyetlen fölkelő se mutatkozik.

Krónika.

Szabályrendelet a faiskolákról és fásításokról.

I. A községi faiskolákról.

1. §. A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. t. cz. 43. §-a értelmében a vármegye területén levő rendezett tanácsú város és község köteles a jelen szabályrendelet hatálya lépését követő egy év alatt az alább megnevezett kiterjedésű faiskola terület beszerzéséről, vagy a már meglévőnek kiegészítéséről gondoskodni.

A faiskolák területének nagysága:

1. Rendezett tanácsú városra nézve 800 □-öl;
2. A községekre nézve 400 □-öl minimális nagyságban állapították meg.

Ezen szabály alól kivételnek és egy-egy csoportba egyesítettek:

- a) Magyar-Andrásfalva—Szent-Ábrahámmal;
- b) Nagy-Kede—Kiskedével;
- c) Tibód—Szent-Tamással;
- d) Décsfalva—Magyarossal;
- e) Jászfalva—Kányáddal;
- f) Ábrahámfalva—Szent-Lászlóval;
- g) Dobó—Vágással.

A faiskola létesítése és fentartása alól az 1894. évi XII. t. cz. 43. §-a értelmében Szentegyházás-Oláh-falu és Kápolnás-Oláhfalva községek mentesnek fel.

2. §. Az 1894. XII. t. cz. 46. §-a értelmében a községi faiskolákban tenyészendő gyümölcsfajtáknak a következők állapították meg: batul, ponyik, arany-pármen és törökbalint az almafajokból; dielvaj, téli esperes, téli narancs, izembart és erdei vajoncz a körte fajokból, papirhajú dió, piros és fekete ropogós cseresznye, spanyol meggy, kajszin és ősi barack.

A faiskolákban területük 80 százalékan gyümölcs, 20 százalékan pedig a közutak befásítására (vizmosá-sok, futóhomok területek megkötésére) alkalmas fak tenyészendők.

3. §. A faiskolák részletes üzemtervét a 2. §-ban foglalt határozományok, valamint az 1894. XII. t. cz. 47. §-ának szemmel tarásával, minden kis és nagy községi előjárásig köteles a jelen szabályrendelet hatálya léptét követő egy év alatt elkészíteni s átvizs-gálás végett a járási főszolgabíró útján a járási mező-gazdasági bizottság elé terjeszteni.

A járási mezőgazdasági bizottság az üzemterveket a jelen szabályrendelet határozományai, valamint a gazdasági célszerűség szempontjából átvizsgálván, a megfelelőket jóváhagyja, a meg nem felelőket pedig intézkedés végett a járási főszolgabírónak adja át.

A járási főszolgabíró intézkedési ellen az 1894. XII. t. cz. 102. §-ában említett hatóságokhoz felebbe-zésnek van helye.

Sz. Udvarhelyi rendezett tanácsú városban a fais-kola üzemtervét a városi mezőgazdasági bizottság állapítja meg s a vármegye alispánja, a vármegyei mező-gazdasági bizottság meghatalmazásával hagyja jóvá.

Az üzemtervek készítésénél érvényesítendő általános szakszerű utmutatásokat az országos gyümölcse-szeti miniszteri biztosa adja meg.

4. §. A községi képviselőtestületek kötelesek azért, hogy a megfelelő faiskolák berendezése és kezelésére, a faiskolákban szükséges munkálatok rendezése végzése céljából egy állandó munkás alkalmazására szükséges költségek a jelen szabályrendelet hatálya léptét követő évre szóló költségvetésben előirányoztassanak.

A mely község azt elmulasztaná, a szükséges költségeket az 1886. évi XXII. t. cz. 126. §-a értelmében költségvetésére a törvényhatóság állítja be.

A községi előjárásig felelős azért, hogy a fais-kolák berendezése és kezelése pontosan és a maga idejében történjen, s e célból a faiskola kezelő fel-hívására az iskolások, illetve az iskolai gondnokság előzetes hozzájárulása mellett és mennyiben az általános ismételő — vagy gazdasági ismételő iskolai gaz-dasági gyakorlati munkára szánt idő — a faiskolában töltendő idővel megegyezik, az ismételő-iskola köteleseket kirendelni és felhasználni jogosult.

5. §. A községi faiskolának a jelen szabályrendelet határozományai szerint való berendezése, fentartása és kezeléseért az 1894. XII. t. cz. 43. §-a értelmében a községi előjárásig felelős.

6. §. A faiskola 160 centiméter magas deszka-léccz, sövény vagy egyéb a nyulak ellen védelmet nyújtó kerítéssel veendő körül.

Ha a faiskolák közelében öntözésre szükséges viz a kellő mennyiségben nem volna, az illető községek kutak vagy viztartó medencék létesítéséről kötelesek gondoskodni.

II. A községi faiskolák kezelése:

7. §. A faiskola kezelésére az 1894. XII. t. cz. 44. §-a értelmében Sz. Udvarhelyi rendezett tanácsú város szakképzett kertészt köteles alkalmazni.

A többi községekben a faiskola kezelésével a községi képviselőtestület a néptanítót, a hol több nép-tanító van, azok egyikét bizza meg s mellényes java dalmazásról gondoskodik.

8. §. A faiskola kezelője köteles:

- a) a faiskolát az üzemterv s az illetékes hatóságoktól nyert utasítások, valamint a jelen szabályrendelet vonatkozó határozományai értelmében kezelni, jó karban tartani s a kezelési számadásokat, a melyek a községi számadás keretébe tartoznak vezetni.
- b) a községi tanköteles gyermekeket az iskolák tanrendjében megállapítandó időben és az 1894. XII. t. cz. végrehajtása tárgyában az 1894. évi 48,000. szám által kelt földmívelésügyi miniszteri rendelet b) mellék-letében foglalt utasítás szerint a fatenyésztésben gyakorlatilag oktani.

A faiskola kezelő néptanítók ezen hatáskörükben elkövetett mulasztásaiukért a néptanítóokra vonatkozó fegyelmi szabályok értelmében felelősek.

Más faiskola kezelők fegyelmi tekintetben a községi alkalmazottakra vonatkozó szabályok alá esnek.

9. §. Az 1894. XII. t. cz. 47. §-a értelmében szaba-don elárulható, illetőleg az üzemtervben meghatá-rozott számon tultermelt csemeték eladás árából a faiskola kezelők részeltethetők. A részesedés mérvét a számadás beterjesztése után a községi képviselőtestület évről-évre állapítja meg. (Vége köv.)

Egyházi élet

Értesítés. A protestáns felolvasó-estély, mely dec-ember 1-ő vasárnapjára volt tervezve, közbe jött s elháríthatatlan akadály miatt, december 15-én fog a szokott helyen és időben megtartani. Targyisorozat a jövő számban. Einökség.

A forate-misék holnap (hétfőn) hajnalban veszik kezdetüket a helybeli róm. kath. templomokban. A ple-bánia templomban hajnali 5 órakor, míg a Ferencz-rendiek templomában fel hatkor kezdődnek a misék.

Irodalom.

„Vallási harc az atya és fia között. Beszély Szent-István és a székely rabonbárok korából. Irta 1864-ben: Bíró Bela, akkor papnövelő-intézeti lelki igazgató, most erdélyi székesegyházi kanonok, király-helyi apát, kolozsvári plebánus. Ára 2 korona.” Ezzel a címmel igen érdekes füzet jelent meg Kolozsvárt, a szerző kiadásában. A füzetnek bővebb ismertetésére visszatérünk.

Révai-Kalendárium. Érdekes füzet jelent meg e czímen. Az eleje naptár és jegyzőkönyv, aztán cikkek következnek irokról és irodalmi kérdésekről, végén gyakorlati tanácsadót találai irodalmi és könyv-dolgokra nézve. Az érdekes kis kötet érdekessége az is, hogy a Révai Testvérek Irodalmi Intézet ingyzen küldi.

A Dunántul írásban és képmen. Az ország egyik legnagyobb kulturregletének a Pallavicini Ede ögróf előnközte alatt működő „Dunántul Közművelődési Egyesület” nek 10 éves fennállása alkalmából díszes irodalmi munka jelent meg az egyesület titkára dr Fodor Oszkár szerkesztésében. A mű címe: „A Dunántul írásban és képmen” s ezáltal, hogy az olvasó közönségnek írásban és képmen bemutassa azokat, kiknek jelentékeny részük van abban a békes harcban, melyet a „D. K. E.” a magyar faj megtartása érdekében kifejelt és hogy felhívja a társadalom figyelmét ama nagy feladatokra, melyeknek megoldását a „Dunántul Közművelődési Egyesület” anyai lelkesedéssel és aldozatkészséggel munkálja. Hogy a hazafias vállalat nagyobb kelendőségnek örvendjen s hogy jövedelmével gyarapítsa a „D. K. E.” vagyonát, a szerkesztő jövő évi naptárral és tisztázimutárral is kibő-vítette a munkát. A díszes kötet, melynek címlapját Vajda Zsiga, a jeles festőművész rajzolta, az irodalmi, művészeti és politikai világnak ama jeleseit mutatja be, kiket a Dunántul adott a közéletnek s bemutatja ezen-kívül a Dunántul egyes vidékeit sikerült képmenben. Az élet- és jellemrajzok valóságos forrásmunkává teszik e kötetet az irodalmi történeke számára; a szépirodalmi dolgozatok s a szép illusztrációk pedig kelendő olvas-mányává teszik. A kötet: ára 2 korona. Megrendelhető a „Dunántul Közművelődési Egyesület” irodájában (Buda-pest, VIII., Kerepesi-ut 43.), vagy az egyesület főpénz-tárosánál dr Fekete Ignácznál (V., Béla-utca 3.)

Hitelügy.

Az Udvarhelymegyei Takarékpénztár kezébe vette a Székely-Egyesületi Első Takarékpénztár szanalását. Erre a célra az Udvarhelymegyei Takarékpénztár több más bank segítségével egy millió K segélyalapot hozott össze és átvette a Székely-Egyesületi Első Takarékpénztár váltótárcájának legnagyobb részét, úgy, hogy a szorongatott intézet adósainak nem kell a hitel fel-mondásától tartaniok.

A takarékpénztári betevők figyelmébe ajánljuk, hogy akiknek betéti könyvük van a csődbe jutott „Székely-Egyesületi Első Takarékpénztár”-tól, azt lehelyeseb-ben ügyvéd által 1902. évi február 12-ig a helybeli kir. törvényszéknek okvetlenül jelentsek be. Nehogy a beje-lentés elmulasztása, vagy hibás bejelentés következtén betétiüket teljesen elveszítsék. A községek előjárásait felkérjük, hogy ezen közleményt a szokásos módon minden községben hirdessék ki.

Különfélek.

Tea-estély.

Nőegyesületünk f. hó 7-én, azaz szombaton este tartja meg szokásos teaestélyét a vármegyei ház diszter-mében, mely az előjelekhől itele, épen oly látogatott-nak, kedélyesnek és jövedelmelőzőnek ingerkelti, mint az eddigiek. Ezt igazolja az a nemes rendezőbizottsági ülés, mely a mult vasárnap Dr Valentsik Ferencz né, r. b. elnök elnöklöte mellett a szükséges intézkedéseket kö-rültekintő figyelemmel, dicséretre méltó egyetértéssel és nagy buzgósággal tette meg.

Asztalterítésre és az étező közönség kiszolgálá-sára a következő hölgyek vállalkoztak: 1. Bod Etelka, Főlegyházi Mariska, Lányi Rózsika, Mezei Ibolyka, Roe-diger Erzsike és Szabó Ilonka 32 személyre, 2. Soly-mossy Panna, Zágoni Gizike és Varró Mariska 12 sze-mélyre, 3. Doros Györgyné, Gyarmathy Mariska és Szarka Árpádné 12 személyre, 4. Csizsér Gizike és a Daróczi nővérek 24 személyre, 5. Szöllösi Irénke, Tompa Katinka és Tompa Ilonka 12 személyre. Pecségő sátorban árulni

fognak: Homolay Lajosné, Lántzky Piroksa, Szabó Gáborn és dr. Valentsik Ferencz né. 2. Teát és fekete kávéf Fejes Áronné, Szabadi Tivadarné és Madarász Irén. 3. Sültet Fankovich Gyuláné, Főlegyházi Antalné és Gyarmathy Sándorné. 4. Borfőzést Doros Györgyné, Medgyes Emma és Szarka Árpádné. 5. Czukrázdában: Becsek Aladárné, Dr Lukácsffy Istvánné és Koncz Lotti. 6. Szivarsátor-ban: Madarász Beatrix, Solymossy Ágnes és Varró Berta.

Az előleges gyűjtés eredménye 457 korona 80 fillér, ehhez hozzájárultak: 1. Dr Valentsik Ferencz né és Szabó Gáborné gyűjtőívén a vidékről: Haberstumpf Károlyné és Gáspár János 5—5 K, Máthé Pálné, Thury Gergelyné, Gálffy Endréné 2—2 K, Bedő András 1 K, Bíró Áronné egy kappan, özv. Gyarmathy Sándorné 1 pulyka, Ugron Gáspár 1 pulyka, Szabó Istvánné 4 drb kenyér. 1. sz. gyűjtőív összege: 17 K, 2 pulyka, 1 kappan, 4 kenyér.

Dr Valentsik Ferencz né és Madarász Irén 2. sz. gyűjtőívén: Dr. Mezei Ödönné, Molnár Lajos, Dr. Simó Balazs és Klein Zsigmond 10—10 K, Szabó Albert, Ugron Lázárné, Barscsy Károly, Waldmann Lajosné, Dr Soó Rezső és Teichner Jakab 6—5 K, Zöld János, Rösler és Gábor czég, Virág József, Persián János, özv. Török Pálné, gr. Bodolla Gábor, János Gyuláné 4—4 K, Koncz Ármáné, Gúnczi Lajosné, Jung-Cseke Lajos, Ehenreich Albert 3—3 K, Gyertyánffy czég, Gáspár István, Dr Gramling László, Fejes Áron, özv. Fehérvári Lajosné, Szakács Károlyné, N. N., Szigemund, Homolai Lajosné, Dr Lukácsffy Istvánné, özv. Szakács Mózesné, Walter Vilmosné, Weiss Hermann, Madarász Irén, Nemeth Albertné, özv. Farczadi Lajosné, özv. Valentsik Józsefné, Lázár Kálmán, Diemár Károly, Dr Grandpierre Károly, Halász Imre, Szabó István, Kelemen Ilona, Csánadi Zsá-láné, Dr Kovács Móriczné, Finkér Lászlóné, Tassaly Józsefné, Spanyol Pálné, Diószeghy nővérek, br. Orbán János, Krausz Ernőné, Hann Károlyné, Felszeghy Dénesné, dr Eged Balazsné, Bagossy Boláné és Simó Mátyásné, özv. Kiss Ferencz né, 2—2 K, N. N., Gál Sándorné, Sipos Károly, Bolyay Gáspárné, Sterba Ödönné, Dezsi Antalné 1—1 K, Ernst György tesztá, Bagó Gyula 2 üveg likör, Csató és Kun 1 üveg rum, Bresztovszky Jüvegum, Farczadi czég teasütemény, Szentpétery Gergely rum és tea, N. N. 40 f. 2. sz. gyűjtőív összege 188 K 40 f és 2 üveg likör, 3 üveg rum és tea, tesztá és teasütemény.

Medgyesy Emma és Daróczi Ilona 3. sz. gyűjtő-ívén adakoztak: Illyés Miklós 5 K, Persián Jánosné, Szöl-lyös Sámuelné és Doros Györgyné 4—4 K, gróf Lázár Adámné, Zimri Ferencz né, Gyarmathy Ferencz né, Ugron Istvánné 3—3 K, Róbert Antalné, Becsek Aladárné, Dózsa Jakabné, Mátéffy Domokosné, Bíró Sándorné, Baranyai Gyuláné, Zonda Józsefné, Tamás Albertné, Mar-tinovich Szilárdné, Dr Kassai Albertné, Embery Árpádné, Szabó Andrásné, Barscsai Károlyné, Főlegyházi Antalné, Cseheli Adolfné, Nosz Gusztávné, László Domokosné, Kassai Ákosné, dr Solymossy Lajosné, Riemer Gusztávné, dr. Vilh Geróné, Barabás Andrásné, Papp Zakor Endréné, dr Pal Ernőné, Fankovich Gyuláné, Pap Andrásné, Barabás Jenőné, Bartha Gáborné, Hargita Nándorné, Vánki Kálmánné, Hein Pálné, özv. Miklósi Károlyné és özv. Kassai Endréné 2—2 K, Pillich Lajosné és Marath Józsefné 1 K 20 f, Flórian Gergelyné, Kertész Albertné, N. N., Molnár Károlyné, Gyertyános Károlyné, N. N., Szigemund Józsefné, Zárug Antalné, Milcsevis Jánosné, Hukk Kálmánné, Nagy Lajosné, Ferenegé Frigyesné, Trattner Józsefné, Spaller József és Tompa Árpádné 1—1 K, Schusztler István 2 kenyér. 3. sz. gyűjtőív összege 115 K 40 f és 2 kenyér.

Hlatky Miklósné és Fankovich Gyuláné 4. sz. gyűj-tőívén: Dr Damokos Andorné 10 K, dr Valentsik Fe-rencz né 10 K, Hollaky Ártúrhné és dr Imreh Domo-kos 6—6 K, Hollaky Ártúr, dr Nagy Samu, Zalogköl-csonintézet és Steinburg Ottóné 4—4 K, Szabó Árpád 3 K, Flórian Kristóf, Orbán, Nagy és Tamás czég, özv. Kandó Mózesné, Roediger Gyuláné, dr Lengyel Józsefné, Sándor István, dr Urbányi Istvánné, dr Ráczkóvi Sámuel, Györfly Titusz, Demeter Dénesné, Weinberger Fanni, Schuller Mihály, Bresztovskyné, özv. Szabady Ferencz né, Szakács Zoltánné, Illyés Vilma, Rösler Károlyné, Fe-nengél Gyula, Müller Ilonka, Bodrogi Sándorné, Betegh Pálné, Pálffy Károlyné, Solymossy Jánosné, Udvarhely-megyei Takarékpénztár, Székely Dénesné, Szabó Károlyné, Licht Gyuláné, özv. Szabó Farkasné, N. N., Ambergo Józsefné, Macskásy Ignáczné, Gáspár Balazsné, Bod Ká-rolyné, Gergely Ferencz né, Novák Károlyné, Hlatky Mik-lósné, Lányi Imréné, özv. Pálffy Ferencz né és Vargha Ida 2—2 K, ifj. Drágomán Domokos, Lázár Róza, Nagy Benedek, Miklósné, Nagy és Konrad czég, Simó János, Solymossy Endréné, Schuller Jánosné és Gábor Zsigmondné 1—1 K, Holstein Sámuné 80f, Balázs Ignáczné 1 kiló kolbász, dr Damokos Andorné 1 torta, Demény Ferencz né 2 kiló kolbász, Gáspár József tea és rum, Gergely János 1 li-ter rum és tea, id. Solymossy Lajosné 3 kenyér. 4. sz. gyűjtőív összege 136 K 80 f és 1 torta, 3 kiló kolbász, 2 liter rum és tea, 3 kenyér.

Fogadják úgy a nemes szívű adakozók, mint a gyűjtők, kik szíves fáradozásaikkal a teaestély anyagi sikerét előre is biztosították, a rendezőbizottság hála-s köszönetét.

— **András napja** alkalmából tegnap Damokos Andor dr alispánunkkal tiszteltet a vármegye tisztviselői kara, melynek nevében Lázár gróf főjegyző mondott üdvözlő beszédet. Az alispán a tőle megszokott zives-séggel fogadta a tisztelgőket s jóleső érzéssel mondott köszönetet Részünkről is őszintén czatlakozunk a soi jókívánatokhoz!

— **Tudnivalók.** A helybeli Jótékony Nőegyesület e hó 7-iki tea-estélye a vármegyei ház diszter-mében este 7 órakor, míg a táncz 10 órakor veszi kezdetét. Belépő-jegy személyenként 1 korona, tanulóknak 50 fillér, karzatjegy 1 korona. Minden ételnek és italnak megszabott ára van: Egy adag bármiféle hidogsült ké

nyérel 60 tejjel v. r finom vör 60 f, borsz genként 2 szerint. — E rásbírószág órakor ta plebánia t — tisztelőtér mében tar — nővérek, Czikmántó Béla heg Csányi A énekel. — Sándor kóttak és megveház összes tá alelnökné Benedek Károly, rency, I Zsigmond Jenő, M e. pezzá dor, Tör Mihály, d, mer tagját k tárgyát. — elismerés terük: — tapasztal — az eg segédkez igazgatás óhajtott — segédjeg- pánunk. számlítás anyakönyv kezelők, hasonló nek üdv gelni. M de vissza vezet al egészébe az eszmé bizható lon szem pontjábó — 69-ik éve 25-én az helyezték Miklós e rök Juli, Maria, T Ilona, S gyászolja — polgári társaság vonásos tes estét günk fig — cziny gy egyik, h vetkes g sil lapu éves és egy má a tűz. M ekkor g állapotba mulva k ül — gondolk orvosi maradt — ház épít utczába — bori kő üzet ve Nicesen néha na kuczorol rendező s épen e vendé kiveszi alá ezt én miből től meg könyvve Ugy tu

cska, Szabó Gáborn... nyérel 60 f, 1 adag bármiféle teszta 30 f, 1 adag tea...

nyérel 60 f, 1 adag bármiféle teszta 30 f, 1 adag tea... A helybeli Székely-Dalegyelet pártoló tagjai...

tanult mestersége; ebben csak a pancsolás művészetét... Szegény gyermekek felruházása. A következő...

is szükséges. Ugron János a szövetkezést pártolja... Szerkesztői üzenetek. Lapunk munkatársait, kik a későbbben...

később beérkezett folyamodványok figyelembe... Arverési hirdetmény. A sz. udvarhelyi kir. bírósági végrehajtó...

Apró hirdetések. Jó és olcsó. Olesó butor. Valódi bort. Ének- és zongora órákat. Eladó fajtalamok. Kitűnő minőségű.

Közgazdaság. Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület... Hirdetések. Szám: 7289-901. szb.

Arverési hirdetmény. Szaldobosi közbirtokosság tulajdonát képező... Hirdetés. Szám: 7289-901. szb.

Hirdetés. Olasztelek községben a közősök (Közhelyek) arányosítása... Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP.

ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokra a felekre, akik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszerszind egyszerű másolatokat is esattoltak, vagy ilyenek pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbíró mint ilkvi hatóságtól Oklándon, 1901. november hó 21-én.

KONCZ KÁROLY, kir. albiró.

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy a már ismert, kitűnő élvezeti szénsavas

BORHEGYI

név alatt általam forgalomba hozott

Bibarczfalvi viznek

kizárólagos elárulását átvettem s így azon kellemes helyzetben vagyok, hogy akik állandóan élvezik s legkevesebb

50 üveget

vesznek egyszerre 7 fillért, kevesebb vételnél 8 fillért szolgálhatom ki, dacára annak, hogy most a dugaszolás és az üvegek tisztán tartása s úgy a csinos kiállítás nagyobb költséget von maga után; vendéglősök részére 1 fill. áremeléssel

ezin-kupakkal

ellátva is szolgálhatok, mivel ezen víz a borzékít teljesen helyettesíti, tartalmánál fogva sokkal könnyebb s borral is igen kellemes üdítő italul szolgál, ezért a vendéglős urak részére is a legjobban ajánlhatom

Egyidejűleg bátor vagyok a t. közönség b. figyelmét 18 év óta fennálló, jól berendezett

fűszer-, festék-, liszt-, lámpa- és vegyesárúkereskedéseimre

felhívni, hol minden e szakmába vágó árukban legszebb választék: pontos kiszolgálás mellett legmegkezebb menő árak szolgálnak alapul.

A t. közönség nagy b. figyelmét a fentiekre ismételtel kerve magyok teljes tisztelettel

Gergely János.

BERKECZY LAJOS

ÉPÜLET- ÉS DISZMŰBÁDOCS

ajánlja minden e szakmába vágó munkáit, u. m.: toronyfedés, házfedés, ócska fedelek javítását utólagos fizetéssel is. Készletben minden bádogos munkák, fürdő kádak, bázi ezikkek, konyhaeszközök és kertészeti ezikkek. — Videki megrendelések pontosan teljesítenek.

Az üzlet 15 évi fennállása a megrendelések és kiszolgálások kifogástalanságáról és szoliditásáról tanuskodik. Minél számosabb megbízást kér tisztelettel:

BERKECZY LAJOS bádogos mester, Székely-Udvarhely.

Fogorvos

Perl József

Amerikában kiképzett Plombeur a napokban városunkba érkezik

Készít műfogakat és légnyomatu fogsorokat vulcanitban és aranyban. — Korona- és hidmunka (szájpadlás nélkül)

Végez mindenféle fogorvosi műtetteket, u. m. fogaknak teljesén üjradom nélkül való kihúzását, fogak és gyökerek tönkészt aranyalával és más jónak bizonyult tömőanyaggal.

Helye: Székely-Udvarhely.

Rendel 6. e. 9-12-ig, d. u. 2-5-ig.

Tartózkodási ideje 3 nap.

Máthé János hentes és mészáros üzlete

Székely-Udvarhely.

Szombatfalvát, saját házában (volt Kovács Balázs féle telek)

Ajánlja most berendezett hentes és mészáros üzletét, melyben naponta friss marha, borjú- és sertésus, zsír, szalonna, véres- és májshurka, valamint friss kolbász a legolcsóbb árak mellett kapható. Vendéglősöknek külön kedvezmény! Videki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

5982-901. sz.

Felcsiki járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény

Csikvármegye felcsiki járásában a lemondás folytán üresedésbe jött csikdánfalvi körjegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1888. évi I. t.-cz. 6. §. illetve az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-ában körülírt elméleti képzettségüket; továbbá az 1886. évi XXII. t.-cz. 73. §-a értelmében magyar honosságukat és nagykorúságukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám f. évi december hó 18-ig annál is inkább adják be, mert a későbbben érkezők figyelembe nem fognak vétetni.

Ezen állás javadalmazása:

- 1. Kézpénz fizetés 800 kor.
2. Lakbér 120 "
3. Irodai átalány 60 "
4. Természetben kiszolgáltató iroda-fűtést, világítást. Külön küldőnözöt kap; a magán munkálataiért és utazásaiért a szabályrendeletileg megállapított díjakat élvezi.

A választás f. évi december 21-én d. e. 11 órakor fog megtartatni a község-házánál. — Csik-Szereda, 1901. november 7-én.

Fejér Sándor s. k., főszolgabíró.

Az 1895. évi cseri és az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel és aranyéremmel kitüntetve.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb körökben kitűnő sikerrel használt külszer a biztos és kiváló gyors hatású REUMA-SZESZ

Hatása meglepő, amennyiben gyakran még a legidősebb kőszvény és csontízületnek is már néhányszori be-dörzsölésnél teljesen megszűntette.

Egy üveg ára használati utasítással együtt, majfoló, műlösser s az arcz és kezét mindenemű tisztítátságai ellen. Four köröben is előszeretettel használva. Ára 1 korona.

Szefgü crème a ten-nek üdeséget s finomságot kölcsönöz. — Fehér, rózsaszín s crème színben. Egy doboz 1 korona.

Szefgü powder a fogak s foghús épségben tartására. A száját dezinhizálja, a fogoknak vektó fényt kölcsönöz. Egy doboz 80 fillér, fogkefe 1 korona, a legfinomabb töltött szappan, kiváló kellemes illattal. Egy darab 80 fillér.

Szefgü szappan a haj hullás, kopaszodás, lejkopa s hajkopás biztos megállítására szolgál. Egy üveg 3 korona.

Haj-elixír a haj hullás, kopaszodás, lejkopa s hajkopás biztos megállítására szolgál. Egy üveg 3 korona.

Postán utánvétel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő.

Főraktárak Budapesten, Török József gyógyszerüzletében, Király u. 12. és az Egger-féle, Nádor gyógyszerüzletében Váci-körút 17. Hétfői raktár. Solymossy János gyógyszerüzletében (Kossuth-utca) és Lengyel János gyógyszerüzletében Székely-Keresztúr.

B Grünwald Albert butorkereskedő Brassó. Kapu-u. 47-49. Legnagyobb butorraktár a Reibharti Fülöp aradi butorgyáros hírneves készítményei gyári árakon.

U 30 hálószoba 30 ebédlő 50 szalon és több uriszoba barock, renaissance, secessió és ónémet stílusban állandóan raktáron vannak.

T Nagy választék szalon-és fotó szőnyegekben. Párizsi, berlini, brüsseli stb. selyem, perleche szövetekben.

O Kezeskedik kitűnő minőségű, rendkívül olcsó árak mellett. Videki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

R Székely-Udvarhely, Szombatfalvi-utca, saját házában. Jutányos árak. Templomjavításokat, olíartervezeteket s minden e szakmába vágó dolgokat pontosan elkészít.

REMEKIRÓK KÉPES KÖNYVTÁRA

A MAGYAR ÉS A VILÁGIRODALOM

KINCSESHÁZA

Szerkeszti: RADÓANTAL.

Ezenkint hat kötet jelenik meg. — Egy-egy kötet ára díszkötésben 5 korona.

Az első sorozat 50 kötet. Ára 250 korona

A gyűjteményből megjelent már az

1. és II. kötet: Petőfi összes költeményei. Akantizs, Telegdy, Tull, Neogrady 52 eredeti illusztrációjával. Életrajzi bevezetéssel ellátta dr. Ferenczi Zoltán. A két díszkötésű kötet ára 10 korona.

A következő kötetek lesznek: III-IV. Kisfaludy Sándor összes költeményei. Életrajzi bevezetéssel ellátta Z. I. a h. i. Kis Béla (Sajtó alatt.) V. Turin Kálmán költeményei. (Sajtó alatt.)

Az első sorozatban — tartatván a változtatás jogát — a következő írók fognak szerepelni: Magyar Irodalom: Régi magyar költők, Pázmány, Zrínyi, Mikos, Csokonai, Bossenyei, Kazinczy, Kötöcsei, Kátonai, Kisfaludy Károly, Vörösmarty Mihály, Gara János (e két utóbbi közkinccsre válaunk idejében), Tóth Ede.

Külföldi Irodalmak: Görög tragikusok, Homeros, Pütaichos, Latin költők tára, Schakspeare, Byron, Longfellow, Tennyson, Goethe, Schiller, Molière, Musse, Victor Hugó, Leopardi, Spanyol szimtműtár, Firduzi.

MEGRENDELŐ IV.

Alólirott ezennel megrendelem BETEGH PÁL könyvkereskedéséből (Székely-Udvarhely)

A REMEKIRÓK KÉPES KÖNYVTÁRA első sorozatát 50 kötetben (Lampel R.-féle kiadás.)

Ára remek díszkötésben 250 korona.

A részletek a szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én Betegh Pál könyvkereskedésében Székely-Udvarhelyt fizetendő mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítve nincsen. A részletek be nem tartása esetében a folytatási jogot a részletek pótlásáig visszatartatnak; a lejárt s le nem fizetett részleteket a nevezett könyvkereskedésnek jogában áll portoköltségek hozzászámítása mellett postai megbízással beszélni, melynek be nem váltása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a rendelés vételára esedékessé válik. Per esetén alávetem magamat a székelyudvarhelyi kir. járásbírósg illetékességének. A megrendelés vissza nem vonható.

A fenti előfizetési feltételeket tudomásul veszem és ezek alapján ezennel megrendelem a fent-nevezett munkát 250 kor. vételáráért, fizetendő az átvételtől kezdődőleg kor. havi részletekben Székely-Udvarhelyt Betegh Pál könyvkereskedésében és kérem a kötet megküldését.

Külön kikötés: Szóbeli megállapodások érvénytelenek.

Lakhely és kelet: Név:

Állás: Az illetéki díj-gyűjtek 30. tételé értelmében bélyegmentes. Tetsék olvashatóan aláírni.

Czeglédén Unghváry László 300 holdas szőlőtelepe és gyümölcsfaiskolájának, valamint borüzletének részletes árjegyzéké megjelent s kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. Videki eladók keresetnek.

Uj czukrászüzlet SZÉKELY-UDVARHELYEN a Fötéren (Koncz Ármin-féle házbán.) Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy czukrászüzletemet Székely-Udvarhelyt a Fötéren megnyitottam, a hol is naponta friss sütemények, torták, ugymint minden czukrászati ezikkek kaphatók. Esküvőkre, keresztelőkre és minden ünnepi alkalmakra izletes és szépen díszített tortákat készítek. A n. é. közönség becces pártfogását kérve, maradok tisztelettel: Ernst György

Kiadó lakások. A főpiactéren, egy nagyobb utca: 3, 4, vagy 5 szobás, egy kisebb 2-3 szobás, konyhás, emeletes; egy kétszobás földszinti lakás, mindenik mellék-helyiségekkel azonnal kiadó és átvehető. Értekezhetni Koncz Ármin tulajdonos gyógyszerésznél.

BARTHA ANDRÁS czipész-mester SZÉKELY-UDVARHELYT Kossuth-u. 21. (Zalógház mellett.) Ajánlja a n. é. közönség szíves figyelmébe a Kossuth-u. 21. sz. (Zalógház mellett) egész ujonnan berendezett férfi- és női KÉSZCZIPÓRAKTÁRÁT és üzlethelyiségét. A legfinomabb anyagból a legkényesebb izlésnek is megfelelően készit kello gyorsasággal, tartóssággal, pontossággal, jutányos árak mellett férfi-, női- és gyermekcipőket. Sokoldalú tapasztalataira támaszkodva, a n. é. közönség bizalmát és megrendeléseit kéri.

Videki megbízások is a leggyorsabban teljesítenek. Egyszerű levélbeni megkeresésekre azonnali kimerítő tájékozási adatok. Szolid és felelősség melletti munka. Építések, építkezéseket és tervezéseket, valamint költség-előirányzatokat teljesen szakszerűen és a kor igényeinek megfelelően a legkényesebb izlésnek is megfelelően köz- és magánépületeket teljes berendezéssel elvállal. Vladár Ferencz építő vállalkozó Székely-Udvarhelyt, Szombatfalvi-utca, saját házában. Jutányos árak. Templomjavításokat, olíartervezeteket s minden e szakmába vágó dolgokat pontosan elkészít.

Épület- és butorasztalos Van szerencsém értesíteni a nagydémű közönséget, hogy mindennemű az staltos iparba és szolid kivitelben készitök szoba- és konyha-berendezéseket, gazdasági felszereléseket, épületek padolását, ajtókat és ablakokkal való felszerelését, különösen ajánlom remek művi íróasztalaimat, könyv- és írományállványaimat. Községi jegyzői és bírói irodák teljes berendezését. Jutányos árak, izléses munka! Székely-Udvarhelyt, Szombatfalvi-utca. (Saját házában.) BIRÓ FERENCZ.